

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησης: 79/2023

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τμήμα Ε΄

Συνεδρίαση της 14ης-06-2023

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Νίκη Μαριόλη, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Βασίλειος Καραγεώργος, Χρήστος Μηκίδης, Βασιλική Παπαθεοδώρου, Ευάγγελος Μαρίνης, Περικλής Αγγέλου, Ευστράτιος Ηλιαδέλης, Θωμάς Καζάκος, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Μαρία Οικονόμου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο)

Αριθμ. Ερωτήματος: Το με αρ. πρωτ. 20232139/29-03-2023 έγγραφο του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πειραιώς, συνοδευόμενο από το με αρ. πρωτ. 20232113/29-03-2023 έγγραφο της Προϊσταμένης της Διεύθυνσης Μηχανοργάνωσης και Τεχνικών Έργων, Τμήμα Τεχνικών Έργων του άνω Πανεπιστημίου, όπως συμπληρώθηκαν με την από 08-06-2023 Τεχνική Έκθεση της ίδιας Διεύθυνσης (αρ. πρωτ. 66/08-06-2023).

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται εάν εντός διαστήματος δώδεκα (12) μηνών από την σύναψη σύμβασης απευθείας ανάθεσης για την παροχή υπηρεσιών συντήρησης των ανελκυστήρων των κτιρίων του Πανεπιστημίου Πειραιώς δύναται να συναφθεί και δεύτερη σύμβαση με την ίδια διαδικασία και με τον ίδιο ανάδοχο για την εκτέλεση εργασιών σε σχέση με τους ανελκυστήρες, σε συμμόρφωση προς τις παρατηρήσεις του αρμόδιου για την αξιολόγηση-πιστοποίησή τους αναγνωρισμένου φορέα ελέγχου, δεδομένου ότι κατά την διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 8 της κ.υ.α. με αρ. 28425/1245/2008(Β΄2604) δεν

μπορεί να ανατίθεται η επισκευή ή λοιπές εργασίες στους ανελκυστήρες σε άλλα πρόσωπα εκτός του υπεύθυνου συντηρητή.

.....

Στο πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό.

Από τα έγγραφα της ερωτώσας υπηρεσίας και τα στοιχεία του φακέλου που τα συνοδεύουν προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

1. Κατόπιν της με αρ. πρωτ. 20227146/10-11-2022 απόφασης του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πειραιώς, περί απευθείας ανάθεσης της παροχής υπηρεσιών συντήρησης και της προμήθειας ανταλλακτικών των ανελκυστήρων των κτιρίων του Πανεπιστημίου Πειραιώς στην εδρεύουσα στον Πειραιά ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΒΑΛΣΑΜΙΔΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΩΝ» και τον διακριτικό τίτλο «ΒΑΛΣΑΜΙΔΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Τ.Ε.Α.», καταρτίστηκε εγγράφως η σχετική, με αρ. 41/25-11-2022, σύμβαση μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και της αναδόχου, διάρκειας ενός (1) έτους, ήτοι από 25-11-2022 έως και 24-11-2023, και εκτιμώμενης αξίας είκοσι εννέα χιλιάδων τετρακοσίων σαράντα έξι (29.446,00) ευρώ, πλέον Φ.Π.Α. Σύμφωνα με την ανωτέρω σύμβαση (άρθρο 1), για τους ανελκυστήρες όλων των κτιρίων του Πανεπιστημίου, ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση να προσφέρει:

«• Την προληπτική προγραμματισμένη συντήρησή τους και τον συστηματικό έλεγχο της καλής κατάστασης και λειτουργίας τους (τουλάχιστον δύο φορές ανά μήνα και ανελκυστήρα σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς και την κείμενη νομοθεσία) κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες, ήτοι 07:00-15:00.

Την έκτακτη μη προγραμματισμένης συντήρησή τους (όσες φορές απαιτηθεί), όλες τις ημέρες της εβδομάδας και τις αργίες χωρίς επιπλέον χρέωση.

• Την αντικατάσταση ή επισκευή (σε υλικά και εργασία) οποιουδήποτε μηχανισμού, εξαρτήματος ή αναλωσίμου των ανελκυστήρων που θα παρουσιάσει βλάβη ή φυσιολογική φθορά χωρίς επιπλέον χρέωση.

• Την πλήρη συντήρηση τους (σε υλικά και εργασία) και την τεχνική υποστήριξη αυτών.

• Την πιστοποίησή τους από διαπιστευμένο φορέα πιστοποίησης όπως αναλύεται στο Παράρτημα Α.

• Την αποκατάσταση τυχόν παρατηρήσεων του φορέα πιστοποίησης όπως αναλύεται στο Παράρτημα Α.

• Την αποκατάσταση βλάβης από τον πίνακα ανταλλακτικών.

Οι λοιπές Τεχνικές Προδιαγραφές και τα Τεχνικά Χαρακτηριστικά καθώς και ο τιμοκατάλογος των ανταλλακτικών περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Α και το Παράρτημα Β της παρούσας σύμβασης».

2. Περαιτέρω, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο κεφάλαιο με τίτλο ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ & ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ του Παραρτήματος Α της σύμβασης, το προσφερόμενο τίμημα για την πλήρη συντήρηση και τεχνική υποστήριξη του συνόλου των ανελκυστήρων περιλαμβάνει τις παραπάνω εργασίες, ενώ ρητά εξαιρούνται περιπτώσεις βελτιώσεων ή επισκευών που οφείλονται:

«α) σε υφιστάμενα οικοδομικά στοιχεία και σε τυχόν παραλείψεις οικοδομικής αδείας

β) σε τροποποιήσεις των ισχυόντων κανονισμών,

γ) σε πράξεις βανδαλισμού (τα ανταλλακτικά θα κοστολογούνται από τον πίνακα ανταλλακτικών)

δ) σε ακατάλληλη χρήση ή που προκαλούνται από εξωτερικούς παράγοντες (πλημμύρες, πυρκαγιές, κλπ)»

3. Σχετικά με το τμήμα του αντικειμένου της σύμβασης που αφορά στην υποχρέωση της αναδόχου για πιστοποίηση των ανελκυστήρων, στο ίδιο Παράρτημα Α' της σύμβασης, αναφέρονται τα ακόλουθα:

«ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΩΝ

Το προσφερόμενο τίμημα για την Πιστοποίηση των ανελκυστήρων περιλαμβάνει:

- τον προβλεπόμενο από τον νόμο έλεγχο τους από διαπιστευμένο φορέα πιστοποίησης (1 φορά ανά έτος/ανελκυστήρα)

- τον τυχόν επανέλεγχο των ανελκυστήρων από τον Φορέα πιστοποίησης (όσες φορές απαιτηθεί) για αποκατάσταση τυχόν παρατηρήσεων του φορέα.

- την έκδοση των αντίστοιχων πιστοποιητικών (1 πιστοποιητικό ανά έτος/ ανελκυστήρα)

- Ο φορέας πιστοποίησης θα είναι εγκεκριμένος από την Ελληνική Πολιτεία ή μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΥΧΟΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΦΟΡΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Στο σημείο αυτό ρητώς αναφέρεται ότι:

Τυχόν αποκαταστάσεις (σε υλικά και εργασία) παρατηρήσεων του φορέα και λοιπών προβλημάτων που πιθανόν προκύψουν κατά τον έλεγχο των ανελκυστήρων, περιλαμβάνονται στην τιμή της Full Service συντήρησης (χωρίς επιπλέον χρέωση), εκτός εάν αφορούν:

α) οικοδομικά στοιχεία και τυχόν παραλείψεις οικοδομικής αδείας,

β) μηχανολογικό εξοπλισμό λόγω τροποποιήσεων των ισχυόντων κανονισμών ή πρόσθετο μηχανολογικό εξοπλισμό,

γ) πράξεις βανδαλισμού,

δ) ακατάλληλη χρήση ή που προκαλούνται από εξωτερικούς παράγοντες (πλημμύρες, πυρκαγιές, κλπ).

οπότε και θα αποτιμώνται ξεχωριστά.

Τυχόν απαιτήσεις του φορέα για εκπονήσεις αναλύσεων επικινδυνότητας, μηχανολογικών σχεδίων, τεχνικής μελέτης, και ηλεκτρικών σχεδιαγραμμάτων των κυκλωμάτων ισχύος και των κυκλωμάτων ασφαλείας των ανελκυστήρων, συμπεριλαμβάνονται στην τιμή της Full Service συντήρησης».

Σύμφωνα, εξάλλου, με το άρθρο 8 της σύμβασης «Το Πανεπιστήμιο διατηρεί το δικαίωμα να καταγγείλει και να λύσει οποτεδήποτε τη σύμβαση με τον ανάδοχο μετά από αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου οργάνου του και ανεξαρτήτως της εκ μέρους του παράβασης ή μη συμβατικών υποχρεώσεων ή συνδρομής ή μη υπαιτιότητας του αναδόχου. Στην περίπτωση αυτή, ο Ανάδοχος, πέραν της αμοιβής για το έργο, υπηρεσία ή προμήθεια που έχει εκτελέσει εμπροθέσμως και προσηκόντως μέχρι του χρόνου της καταγγελίας, δεν δικαιούται να λάβει κανένα επιπλέον ποσό ως αποζημίωση, εκτός εάν το αρμόδιο όργανο του Πανεπιστημίου αποφασίσει την καταβολή εύλογης αποζημίωσης.....»

4. Κατά την υλοποίηση της σύμβασης κλήθηκε από τον ανάδοχο ανεξάρτητος φορέας προκειμένου να επιθεωρήσει τους ανελκυστήρες και να πιστοποιήσει την καλή λειτουργία τους, σύμφωνα με το άρθρο 9 της υπουργικής απόφασης 28425/1245/2008 και συντάχθηκαν οι σχετικές εκθέσεις περιοδικού ελέγχου από τον εξουσιοδοτημένο Επιθεωρητή, στις οποίες επισημαίνονται οι ελλείψεις και τα προβλήματα στις εγκαταστάσεις και στην λειτουργία τους, ενώ προτείνονται και οι απαιτούμενες εργασίες προς αποκατάστασή τους ώστε να καταστεί δυνατή, μετά από επανέλεγχο, η έκδοση των απαιτούμενων πιστοποιητικών. Όπως αναφέρεται στην από 8-6-2023 Τεχνική Έκθεση της ερωτώσας Υπηρεσίας, με την οποία συμπληρώθηκε το ιστορικό του ερωτήματος, για την αποκατάσταση των ελλείψεων αυτών, που διαπιστώθηκαν σε δέκα συνολικά ανελκυστήρες σε διάφορα κτίρια του Πανεπιστημίου, απαιτούνται εν μέρει εργασίες που περιλαμβάνονται στις εργασίες τακτικής συντήρησης, οι οποίες είτε έχουν ήδη πραγματοποιηθεί από τον ανάδοχο–υπεύθυνο συντηρητή, είτε έχει προγραμματισθεί η εκτέλεσή τους από τον ίδιο, καθώς περιλαμβάνονται στις εργασίες τακτικής συντήρησης. Διαπιστώθηκαν όμως και προβλήματα που

γνωστοποιήθηκαν για πρώτη φορά στην αναθέτουσα αρχή, καθώς δεν είχαν εντοπιστεί κατά τους προηγούμενους ετήσιους ελέγχους, τα οποία είτε οφείλονται σε ακατάλληλη χρήση κατά το ενδιάμεσο διάστημα (π.χ. μεταφορά μεγάλων φορτίων, πράξεις βανδαλισμού), είτε αφορούν οικοδομικά στοιχεία και παραλείψεις οικοδομικής αδείας, είτε προέκυψαν λόγω τροποποιήσεων των ισχύοντων κανονισμών που απαιτούν πρόσθετο μηχανολογικό εξοπλισμό, εμπíπτουν επομένως στην πρόβλεψη του άρθρου με τίτλο «ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΥΧΟΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΦΟΡΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ» του Παραρτήματος Α της Σύμβασης και θα πρέπει να αποτιμηθούν ξεχωριστά. Το συνολικό κόστος τους προϋπολογίστηκε από την αναθέτουσα αρχή στο ποσό των πενήντα χιλιάδων (50.000,00) ευρώ και η εκτέλεσή τους θα μπορούσε να ανατεθεί με την διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, λόγω και του επείγοντος της αποκατάστασής τους, προκειμένου να διασφαλιστεί η ασφάλεια των χρηστών των ανελκυστήρων.

5. Με τα παραπάνω δεδομένα, και επειδή από τη διάταξη του άρθρου 8 παρ. 4 της με αρ. οικ. Φ.Α/9.2/ΟΙΚ.28425/22-12-2008 Κ.Υ.Α. των Υπουργείων Οικονομίας και Οικονομικών- Ανάπτυξης- Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Β' 2604/2008) «Συμπλήρωση διατάξεων σχετικά με την εγκατάσταση, λειτουργία, συντήρηση και ασφάλεια των ανελκυστήρων», κατά την οποία *«Ο ιδιοκτήτης ή ο διαχειριστής του κτιρίου ή ο νόμιμος εκπρόσωπός τους δεν μπορούν να αναθέτουν την επισκευή ή λοιπές εργασίες στον ανελκυστήρα σε άλλα πρόσωπα εκτός του υπεύθυνου συντηρητή»*, επιβάλλεται, κατά την άποψη της ερωτώσας υπηρεσίας η ανάθεση της νέας σύμβασης στον ίδιο τον υπεύθυνο συντηρητή, ενώ σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 4 εδαφ. δ' του άρθρου 118 του Ν. 4412/2016, ο ανάδοχος ή ελεγχόμενο από αυτόν φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν δύναται να συνάψει νέα σύμβαση με την διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, με την αυτή αναθέτουσα αρχή, για διάστημα δώδεκα (12) μηνών από την υπογραφή της προηγούμενης, δημιουργήθηκε προβληματισμός ως προς την διαδικασία ανάθεσης, ώστε υποβλήθηκε το εξεταζόμενο ερώτημα.

Νομοθετικό Πλαίσιο

6. Στις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 5, 6, 26, 109 Α, 116, 118 και 120 του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147), ορίζονται μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 1. Αντικείμενο - Πεδίο Εφαρμογής

1.

2. Ο παρών νόμος θεσπίζει κανόνες: α) για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης δημοσίων συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου I (άρθρα 2 έως 221), β)..... Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 έως 7, σε όλες τις συμβάσεις των περιπτώσεων α` και β`, ανεξαρτήτως είδους και εκτιμώμενης αξίας αυτών, εκτός αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις αυτού.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 116 έως 128 εφαρμόζονται αποκλειστικά στις συμβάσεις των περιπτώσεων α` της παραγράφου 2 με εκτιμώμενη αξία κάτω των ορίων του άρθρου 5.....

.....

6. Οι διατάξεις των άρθρων 200 έως 220 εφαρμόζονται στην εκτέλεση συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών των περιπτώσεων α` και β` της παραγράφου 2, συμπληρωματικά προς τις διατάξεις του Κεφαλαίου I του Μέρους Β` του Βιβλίου I (άρθρα 129 έως 133) και του Μέρους Β` του βιβλίου II (άρθρα 335 έως 338).

Άρθρο 2 . Ορισμοί - Εξουσιοδοτική διάταξη

(άρθρα 2 και 33 παρ. 1 εδάφιο έκτο της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

1. Για τους σκοπούς του παρόντος εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) α) ως «αναθέτουσες αρχές» νοούνται το κράτος, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου

4) ως «οργανισμοί δημοσίου δικαίου» νοούνται οι οργανισμοί που έχουν όλα τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

α) έχουν συσταθεί για τον συγκεκριμένο σκοπό της κάλυψης αναγκών γενικού συμφέροντος, που δεν έχουν βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα,

β) έχουν νομική προσωπικότητα και

γ) χρηματοδοτούνται, κατά το μεγαλύτερο μέρος, από τις κρατικές αρχές,..... 5) ως «δημόσιες συμβάσεις» και ως «συμβάσεις έργων, μελετών, υπηρεσιών και προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας, οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών ή αναθετόντων φορέων, αντίστοιχα, και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την εκπόνηση μελετών, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών,

6)

7) ως «έργο» νοείται το αποτέλεσμα ενός συνόλου δομικών εργασιών ή εργασιών μηχανικού, το οποίο επαρκεί καθαυτό για την επιτέλεση οικονομικής ή τεχνικής λειτουργίας,

7α) ως «δημόσιες συμβάσεις μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών» νοούνται όλες οι συμβάσεις με αντικείμενο την εκπόνηση μελετών και την παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, οι οποίες συνδέονται με την εκτέλεση έργου, κατά την έννοια της περ. 7 ή τον χωρικό σχεδιασμό, όταν οι μελέτες δεν εκπονούνται και οι υπηρεσίες δεν παρέχονται από το προσωπικό της αναθέτουσας αρχής,

8)

9) ως «δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών» και ως «συμβάσεις υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών που δεν εμπίπτουν στην περ. 7α.....

.....

31) ως «απευθείας ανάθεση» νοείται η διαδικασία ανάθεσης σύμβασης με ή χωρίς εκ των προτέρων δημοσιότητα κατά περίπτωση, σύμφωνα με την παρ. 3 των άρθρων 120 και 330, στο πλαίσιο της οποίας οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς αναθέτουν σύμβαση στον οικονομικό φορέα της επιλογής τους, κατόπιν έρευνας αγοράς, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 118 και 328,

Άρθρο 5 Κατώτατα όρια

(άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2170)

Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα:

α) 5.225.000 ευρώ για τις δημόσιες συμβάσεις έργων,

β) 135.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές,

γ) 209.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές

Άρθρο 6 Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης

(άρθρο 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)

1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή,

συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαιρέσεως ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης.

Άρθρο 18 Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων (άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)

1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης.

Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων....

Άρθρο 26 Επιλογή των διαδικασιών

(άρθρο 26 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)

1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προσφεύγουν:

- α) στις ανοικτές ή κλειστές διαδικασίες των άρθρων 27 και 28 αντίστοιχα ή
- β) στις συμπράξεις καινοτομίας του άρθρου 31.

2. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προσφεύγουν στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση ή στον ανταγωνιστικό διάλογο, στις ακόλουθες περιπτώσεις:.....

Άρθρο 109 Α Διαδικασία ανάθεσης

1. Οι συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία έως και εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ ανατίθενται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παρ. 1 έως 3 του άρθρου 118, περί απευθείας ανάθεσης και την περ. α` της παρ. 3 του άρθρου 120, περί έναρξης διαδικασίας σύναψης σύμβασης. Οι συμβάσεις άνω του ποσού των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, ανατίθενται με μία από τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 26, περί επιλογής των διαδικασιών.

Άρθρο 116 Επιλογή των διαδικασιών

Για δημόσιες συμβάσεις κάτω των ορίων οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προσφεύγουν, εκτός από τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 26, στις

διαδικασίες των άρθρων 117, περί συνοπτικού διαγωνισμού, 117Α, περί δημόσιων συμβάσεων ήσσονος αξίας και 118, περί απευθείας ανάθεσης, καθώς και στο σύστημα προεπιλογής, του άρθρου 303 αναλόγως εφαρμοζόμενου.».

Άρθρο 118 Απευθείας ανάθεση

1. Προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης επιτρέπεται, όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, είναι ίση ή κατώτερη από το όριο των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ.

Για τις διαδικασίες ανάθεσης σύμβασης έργου και τις συμβάσεις υπηρεσιών, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 107 έως 110, το ποσό του προηγούμενου εδαφίου είναι εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ.

2. Η απευθείας ανάθεση διενεργείται από τις αρμόδιες για την ανάθεση της σύμβασης υπηρεσίες της αναθέτουσας αρχής, χωρίς να απαιτείται γνωμοδότηση συλλογικού οργάνου.

3. Μετά την έκδοση της απόφασης ανάθεσης, η αναθέτουσα αρχή τη δημοσιεύει στο ΚΗΜΔΗΣ, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 38 και την κοινοποιεί στον οικονομικό φορέα. Η παράλειψη εκπλήρωσης της υποχρέωσης του προηγούμενου εδαφίου καθιστά τη σύμβαση αυτοδικαίως άκυρη. Με την κοινοποίηση της απόφασης ανάθεσης η σύμβαση θεωρείται, ότι έχει συναφθεί και η υπογραφή του σχετικού συμφωνητικού έχει αποδεικτικό χαρακτήρα. Η υπογραφή συμφωνητικού απαιτείται για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία που υπερβαίνει το ποσό των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ,.....

4. Για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, η επιλογή του αναδόχου διενεργείται με απόφαση της αναθέτουσας αρχής. Η σύμβαση συνάπτεται με τον ανάδοχο που επιλέγεται και διαθέτει τα αναγκαία προς τούτο προσόντα και την απαραίτητη εξειδίκευση.

Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης αποτελεί το ανώτατο όριο της συμβατικής αμοιβής του αναδόχου. Μετά από την υπογραφή της σύμβασης, ο ανάδοχος ή ελεγχόμενο από αυτόν φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν δύναται να συνάψει σύμβαση του παρόντος άρθρου με την αυτή αναθέτουσα αρχή για διάστημα δώδεκα (12) μηνών.

5. Σύμφωνα με το παρόν άρθρο, μπορούν να ανατεθούν από κάθε αναθέτουσα αρχή κατ' έτος, μία ή περισσότερες συμβάσεις, συνολικού προϋπολογισμού μέχρι ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) των πιστώσεων της αναθέτουσας αρχής κατ'

έτος, για ανάθεση συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών επιστημονικών υπηρεσιών, αντίστοιχα. Συμβάσεις που συνάπτονται κατά παράβαση του ορίου του προηγούμενου εδαφίου είναι άκυρες και δεν παράγουν έννομα αποτελέσματα.

6.

Άρθρο 120 Έναρξη διαδικασίας σύναψης σύμβασης

.....

3. Για τις συμβάσεις του άρθρου 118, περί απευθείας ανάθεσης, ισχύουν τα ακόλουθα: α) Η πρόσκληση της παρ. 2 ειδικά για συμβάσεις προμήθειας αγαθών και παροχής υπηρεσιών με εκτιμώμενη αξία άνω του ορίου των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ δύναται να απευθύνεται και σε έναν οικονομικό φορέα και αναρτάται στο ΚΗΜΔΗΣ τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες πριν από την κοινοποίηση της απόφασης ανάθεσης. Δεν λαμβάνονται υπόψη προσφορές οικονομικών φορέων που δεν προσκλήθηκαν να υποβάλουν προσφορά.

β) Για τις δημόσιες συμβάσεις έργου με εκτιμώμενη αξία μέχρι και τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, η πρόσκληση της παρ. 2 δύναται να απευθύνεται και σε έναν οικονομικό φορέα και αναρτάται στο ΚΗΜΔΗΣ τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την κοινοποίηση της απόφασης ανάθεσης. Δεν λαμβάνονται υπόψη προσφορές οικονομικών φορέων που δεν προσκλήθηκαν να υποβάλουν προσφορά.

Για τις δημόσιες συμβάσεις έργου άνω των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, η πρόσκληση για την υποβολή προσφοράς αποστέλλεται σε τουλάχιστον τρεις (3) οικονομικούς φορείς και αναρτάται στο ΚΗΜΔΗΣ για τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την κοινοποίηση της απόφασης ανάθεσης.

γ) Οι προσκλήσεις για την υποβολή προσφοράς στις συμβάσεις έργων, μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών αναρτώνται και στην ιστοσελίδα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας.....

4. Η παράλειψη εκπλήρωσης της υποχρέωσης της παρ. 3 κωλύει τη σύναψη της σύμβασης

Άρθρο 377 Καταργούμενες διατάξεις

.....4. Καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος ή ρυθμίζει τα θέματα αυτά με άλλον τρόπο.».

7. Στο άρθρο 3 του ν. 4957/2022 (Α΄141) ορίζεται:

«Διάρθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης - Αποστολή των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων

1. Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.). Τα Α.Ε.Ι. είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου πλήρως αυτοδιοικούμενα και σε αυτά περιλαμβάνονται τα Πανεπιστήμια,

*2. Η εποπτεία του Κράτους στα Α.Ε.Ι. ασκείται από τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Συντάγματος και τον παρόντα.
.....*

6. Στο πλαίσιο της εκπλήρωσης της αποστολής τους, τα Α.Ε.Ι. επιχορηγούνται ετησίως από κράτος σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν. 4653/2020 (Α' 12). Οι πόροι των Α.Ε.Ι., εκτός από την κρατική επιχορήγηση του προηγούμενου εδαφίου, προέρχονται από: α) το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων,»

8. Στην κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, με αρ. οικ. Φ.Α/9.2/ΟΙΚ. 28425/1245/2008 (Β' 2604) Συμπλήρωση διατάξεων σχετικά με την εγκατάσταση, λειτουργία, συντήρηση και ασφάλεια των ανελκυστήρων, με τις διατάξεις της οποίας τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν οι διατάξεις της [καταργηθείσας ήδη με το άρθρο 45 της κ.υ.α. με αρ. 39507/167/Φ.9.2/2016 (Β' 1047)] κ.υ.α. με αρ. Φ9.2/οικ.32803/1308/1997 (Β'815) με την οποία είχε μεταφερθεί και προσαρμοστεί στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία 95/16 ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 4 Συντήρηση

1. Για όλους τους εγκατεστημένους ανελκυστήρες η συντήρηση είναι υποχρεωτική.

2. Η συντήρηση περιλαμβάνει τον κατά τακτά χρονικά διαστήματα έλεγχο των ηλεκτρικών και μηχανικών διατάξεων ασφαλείας, καθώς και των υπόλοιπων εξαρτημάτων του ανελκυστήρα, για εξακρίβωση και εκτίμηση ανασφαλούς λειτουργίας, στην οποία μπορεί να οδηγηθεί η εγκατάσταση του ανελκυστήρα εξαιτίας μιας φθοράς, βλάβης ή και απορρύθμισης των μηχανικών ή/και ηλεκτρικών διατάξεων ασφαλείας και των λοιπών εξαρτημάτων αυτού. Περιλαμβάνει ακόμη τις απαραίτητες εργασίες για την αποκατάσταση της ασφαλούς λειτουργίας με εξάλειψη των βλαβών και των απορρυθμίσεων, καθώς επίσης τον καθαρισμό και τη λίπανση, όπου χρειάζεται, όλων των εξαρτημάτων

σύμφωνα με τους κανόνες της τεχνικής και τις υποδείξεις των κατασκευαστών των εξαρτημάτων και των διατάξεων ασφαλείας.

3. Το πρόγραμμα για τη συντήρηση διαμορφώνεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις ασφαλείας που προβλέπονται από τις διατάξεις που ίσχυαν κατά την εποχή εγκατάστασης του ανελκυστήρα σε συνδυασμό με τις διακρίσεις του άρθρου 15 της παρούσας.

4. Κάθε ανελκυστήρας πρέπει να συντηρείται περιοδικά με συχνότητα που προσδιορίζεται ως ακολούθως: α).....β).....

γ) Για ανελκυστήρες εγκατεστημένους:

ί. σε δημόσιους χώρους, σε σιδηροδρομικούς σταθμούς, σε αεροδρόμια, σε υπόγειες ή υπέργειες διαβάσεις, και γενικά σε προσπελάσιμα από το ευρύ κοινό κτίρια ή χώρους στάθμευσης,.....

ο αριθμός των συντηρήσεων ανέρχεται σε δύο φορές τον μήνα.....

Άρθρο 5 Συνεργεία Συντήρησης

1. Οι εργασίες συντήρησης σ έναν ανελκυστήρα γίνονται αποκλειστικά και μόνο από συνεργείο συντήρησης, το οποίο έχει την απαιτούμενη άδεια.....

Άρθρο 8 Υποχρεώσεις – Δικαιώματα ιδιοκτήτη ή διαχειριστή

1. Ο ιδιοκτήτης ή ο διαχειριστής του κτιρίου ή ο νόμιμος εκπρόσωπος τους είναι υπεύθυνος, πέρα από την ανάθεση της συντήρησης σε υπεύθυνο αδειούχο συντηρητή και για τα κατωτέρω:

α) Να μεριμνά για την περιοδική επιθεώρηση του ανελκυστήρα, την αρχική πιστοποίηση του από αναγνωρισμένο φορέα ελέγχου για τους ανελκυστήρες των περιπτώσεων {III και IV} της παρ. 2 του άρθρου 3 της παρούσας, και τον περιοδικό επανέλεγχο του.

.....
4. Ο ιδιοκτήτης ή ο διαχειριστής του κτιρίου ή ο νόμιμος εκπρόσωπος τους δεν μπορούν να αναθέτουν την επισκευή ή λοιπές εργασίες στον ανελκυστήρα σε άλλα πρόσωπα εκτός του υπεύθυνου συντηρητή.

.....
Άρθρο 9 Αναγνωρισμένοι / Κοινοποιημένοι φορείς ελέγχου

1. Οι αναγνωρισμένοι / κοινοποιημένοι φορείς για την αξιολόγηση συμμόρφωσης - πιστότητας των ανελκυστήρων κατά την έννοια της υπ` αριθμ. Φ.9.2/οικ.32803/1308 (ΦΕΚ 815/Β/1997) κοινής υπουργικής απόφασης ενεργούν όλους τους ελέγχους, αρχικούς, περιοδικούς και έκτακτους επανέλεγχους των

ανελκυστήρων και εκδίδουν τα πιστοποιητικά που αναφέρονται στα παραρτήματα της προαναφερόμενης κοινής υπουργικής απόφασης και στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 της παρούσας.

2. Οι αναγνωρισμένοι/κοινοποιημένοι φορείς που είναι αρμόδιοι για την αξιολόγηση της πιστότητας των ανελκυστήρων καθώς και των κατασκευαστικών στοιχείων ασφαλείας καταχωρούνται σε κατάλογο που τηρείται από τη Διεύθυνση Πολιτικής Ποιότητας της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και κοινοποιείται υποχρεωτικά σε όλες τις αρμόδιες Διευθύνσεις των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της χώρας καθώς και στη Διεύθυνση Υποστήριξης Βιομηχανιών της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης.

3. Ο ιδιοκτήτης ή ο διαχειριστής ή ο νόμιμος εκπρόσωπος τους αναθέτει τον έλεγχο του ανελκυστήρα σε αναγνωρισμένο φορέα ελέγχου της επιλογής του, συμβουλευόμενος τον κατάλογο της παραγράφου 2, εκτός των νέων ανελκυστήρων για τους οποίους εφαρμόζεται η οδηγία 95/16/ΕΚ που ορίζει τον εγκαταστάτη του ανελκυστήρα ως αποκλειστικά υπεύθυνο για την επιλογή φορέα ελέγχου.

4. Ο εγκαταστάτης ή ο συντηρητής του ανελκυστήρα υποχρεούται να γνωστοποιεί στον ιδιοκτήτη ή στο διαχειριστή ή στο νόμιμο εκπρόσωπο τους, τους φορείς ελέγχου της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, ούτως ώστε εκείνος να επιλέξει τον φορέα της προτίμησης του.

Άρθρο 10

Περιοδικοί έλεγχοι και δοκιμές

1. Οι έλεγχοι και οι δοκιμές πραγματοποιούνται στα πλαίσια επιβεβαίωσης της καλής κατάστασης και λειτουργίας των ανελκυστήρων από τους αναγνωρισμένους φορείς ελέγχου ανελκυστήρων, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 9 της παρούσης. Περιλαμβάνουν....., και επαναλαμβάνονται ως εξής:..... ε) Για ανελκυστήρες σε δημόσιους χώρους,....., καθώς επίσης σε κτίρια και εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν ευρύ κοινό, κάθε έτος...»

9. Σύμφωνα με το άρθρο 35 παρ. 2 του ν. 4712/2020 (Α' 146)

«2. Ο υπεύθυνος συντηρητής του άρθρου 5 της υπ' αρ. οικ. Φ.Α./9.2/ΟΙΚ.28425/2008 κοινής υπουργικής απόφασης δεν ευθύνεται για τη μη τήρηση, εκ μέρους του ιδιοκτήτη ή του διαχειριστή ή του νόμιμου εκπροσώπου τους, των άρθρων 3, 8 και 10 της ως άνω απόφασης».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα :

10. Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 1, 5, 26, 116 και 118 του ν. 4412/2016 (Α'147) που εφαρμόζεται και στις συμβάσεις που συνάπτουν τα ΑΕΙ, τα οποία συνιστούν οργανισμούς δημοσίου δικαίου κατά την έννοια της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 (ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που έχουν συσταθεί για την κάλυψη αναγκών γενικού συμφέροντος και χρηματοδοτούνται κατά το μεγαλύτερο μέρος από τις κρατικές αρχές), συνάγεται ότι η ανάθεση συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών διενεργείται, κατά κανόνα, κατόπιν ανοικτών ή κλειστών διαγωνιστικών διαδικασιών, σύμφωνα δε με τις διατάξεις του άρθρου 118, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 50 του ν. 4782/2021 (Α'36) και ισχύει από την 1η.6.2021 (άρθρο 142 παρ. 3 ν.4782/2021), είναι δυνατή η, άνευ συνδρομής ειδικού λόγου, απευθείας ανάθεση συμβάσεων στην περίπτωση που η εκτιμώμενη αξία αυτών δεν υπερβαίνει το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ ή το ποσό των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, προκειμένου για τις διαδικασίες ανάθεσης σύμβασης έργου (παρ. 1). Στο ίδιο άρθρο περιέχονται ρυθμίσεις σχετικά με την διαδικασία της ανάθεσης και συγκεκριμένα ότι διενεργείται με απόφαση της αναθέτουσας αρχής, χωρίς να απαιτείται γνωμοδότηση συλλογικού οργάνου (παρ. 2), η οποία δημοσιεύεται στο ΚΗΜΔΗΣ, επί ποινή αυτοδίκαιης ακυρότητας στην περίπτωση παράλειψης της υποχρέωσης αυτής (παρ. 3 εδ. α), και κοινοποιείται στον οικονομικό φορέα, ενώ η υπογραφή συμφωνητικού που έχει αποδεικτικό χαρακτήρα απαιτείται για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία άνω των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ. Συμπληρωματικά προς τις ανωτέρω διατάξεις, στην παράγραφο 3 του άρθρου 120 του ν. 4412/2016, ως προς την έναρξη της διαδικασίας σύναψης σύμβασης του άρθρου 118, ορίζεται ο αριθμός των οικονομικών φορέων στους οποίους πρέπει να απευθύνεται η πρόσκληση υποβολής προσφοράς, σε συνάρτηση με το αντικείμενο της σύμβασης, αλλά και την εκτιμώμενη αξία της, και συγκεκριμένα, ότι για συμβάσεις προμήθειας αγαθών και παροχής υπηρεσιών με εκτιμώμενη

αξία άνω του ορίου των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ, δύναται να απευθύνεται και σε έναν οικονομικό φορέα, για τις συμβάσεις έργου με εκτιμώμενη αξία μέχρι και τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, δύναται να απευθύνεται και σε έναν οικονομικό φορέα, ενώ για τις συμβάσεις έργου άνω των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, η πρόσκληση για την υποβολή προσφοράς αποστέλλεται σε τουλάχιστον τρεις (3) οικονομικούς φορείς.

11. Περαιτέρω, η παράγραφος 4 του άρθρου 118 ν. 4412/2016, αναφέρεται ρητά και ειδικά στις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, ορίζοντας τα σχετικά με την επιλογή του αναδόχου, το ανώτατο όριο της συμβατικής αμοιβής του, που αποτελεί η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, και την απαγόρευση σύναψης και νέας σύμβασης με την ίδια διαδικασία (της απευθείας ανάθεσης), μεταξύ του ίδιου αναδόχου και της αυτής αναθέτουσας αρχής, για διάστημα δώδεκα (12) μηνών μετά την υπογραφή της πρώτης. Η διάταξη, στην παρούσα μορφή της, επαναλαμβάνει τους περιορισμούς που ίσχυαν για τις συμβάσεις των ανωτέρω κατηγοριών, ως προς το ανώτατο όριο συμβατικής αμοιβής και την σύναψη δεύτερης σύμβασης με την ίδια διαδικασία, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 118 του ν. 4412/2016, πριν την αντικατάστασή του με το άρθρο 50 του ν. 4782/2021, με την διαφορά ότι υπό το προϊσχύον καθεστώς η επιλογή του αναδόχου γινόταν με κλήρωση από κατάλογο ενδιαφερομένων και ακολουθούσε η διαγραφή του επιλεγέντος αναδόχου από τον κατάλογο και η μη συμμετοχή του στις επόμενες κληρώσεις του έτους. Ως εκ τούτου, δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις με αντικείμενο την προμήθεια αγαθών ή την παροχή (γενικών) υπηρεσιών. Με άλλα λόγια, κατά την έννοια της διάταξης της παρ. 4, κωλύεται η ανάθεση με την ίδια απευθείας διαδικασία του άρθρου 118, δεύτερης σύμβασης έργου ή μελετών ή και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, όταν η δεύτερη αυτή σύμβαση πρόκειται να συναφθεί εντός 12 μηνών από την σύναψη της πρώτης, επομένως, η περιοριστική αυτή ρύθμιση δεν τυγχάνει εφαρμογής όταν η πρώτη είναι σύμβαση παροχής υπηρεσιών ή προμήθειας και η δεύτερη είναι είτε όμοια σύμβαση είτε και σύμβαση εκτέλεσης έργου.

12. Αντικείμενο της σύμβασης του εξεταζόμενου ερωτήματος που έχει συναφθεί με την διαδικασία της απευθείας ανάθεσης και είναι σε φάση εκτέλεσης, είναι η παροχή υπηρεσιών συντήρησης και η προμήθεια ανταλλακτικών των ανελκυστήρων των κτιρίων του Πανεπιστημίου Πειραιώς, με κύριο αντικείμενο την

παροχή υπηρεσιών. Τα σχετικά με την εγκατάσταση, λειτουργία, συντήρηση και ασφάλεια των ανελκυστήρων, θέματα, ρυθμίστηκαν αρχικά με την (ήδη καταργηθείσα) κ.υ.α. με αρ. Φ9.2/οικ.32803/1308/1997 (Β'815), όπως οι διατάξεις της συμπληρώθηκαν με την κ.υ.α. οικ. Φ.Α/9.2/ΟΙΚ. 28425/1245/2008 (Β' 2604), η οποία εξακολουθεί να ισχύει. Σύμφωνα με το άρθρο 4 της τελευταίας, η συντήρηση όλων των ανελκυστήρων από το προβλεπόμενο από το νόμο και αδειοδοτημένο τεχνικό προσωπικό, ως επιβεβλημένη για λόγους δημοσίου συμφέροντος, είναι υποχρεωτική και περιλαμβάνει τον περιοδικό έλεγχο των ηλεκτρικών και μηχανικών διατάξεων ασφαλείας, καθώς και των υπολοίπων εξαρτημάτων του ανελκυστήρα, και τις απαραίτητες εργασίες για την αποκατάσταση της ασφαλούς λειτουργίας με εξάλειψη των βλαβών και των απορρυθμίσεων, καθώς επίσης τον καθαρισμό και τη λίπανση, όπου χρειάζεται, όλων των εξαρτημάτων σύμφωνα με τους κανόνες της τεχνικής και τις υποδείξεις των κατασκευαστών των εξαρτημάτων και των διατάξεων ασφαλείας. Με την εκτελούμενη σύμβαση, πέρα από τα παραπάνω, ανατέθηκε στον ανάδοχο και η υποχρέωση λήψης του απαιτούμενου από το άρθρο 8 παρ. 1 περ. α' της άνω υπουργικής απόφασης πιστοποιητικού από αναγνωρισμένο φορέα ελέγχου και η παροχή όλων των υπηρεσιών προς αποκατάσταση των παρατηρήσεων του φορέα, μεταξύ των οποίων και οι ρητά αναφερόμενες στο Παράρτημα Α' της Σύμβασης απαιτήσεις για εκπονήσεις αναλύσεων επικινδυνότητας, μηχανολογικών σχεδίων, τεχνικής μελέτης, και ηλεκτρικών σχεδιαγραμμάτων των κυκλωμάτων ισχύος και των κυκλωμάτων ασφαλείας των ανελκυστήρων, χωρίς δικαίωμα υπέρβασης του προϋπολογισμού (εκτιμώμενης αξίας) της σύμβασης. Ρητά όμως προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης η απαλλαγή του αναδόχου από την υποχρέωση αποκατάστασης βλαβών ή παρατηρήσεων του φορέα που οφείλονται σε: α) οικοδομικά στοιχεία και τυχόν παραλείψεις οικοδομικής αδείας, β) μηχανολογικό εξοπλισμό λόγω τροποποιήσεων των ισχυόντων κανονισμών ή πρόσθετο μηχανολογικό εξοπλισμό, γ) πράξεις βανδαλισμού και δ) ακατάλληλη χρήση ή προκαλούνται από εξωτερικούς παράγοντες (πλημμύρες, πυρκαγιές, κλπ). Για τις εργασίες αποκατάστασης αυτών των ελλείψεων και βλαβών - οι οποίες δεν εμπίπτουν απαραίτητα στην έννοια των «υπηρεσιών», σύμφωνα με τον περιεχόμενο στο άρθρο 2 του ν. 4412/2016 ορισμό αυτής της κατηγορίας συμβάσεων - διατυπώθηκε επιφύλαξη περί ξεχωριστής αποτίμησής τους,

επομένως δεν θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο της εκτελούμενης σύμβασης.

13. Από την επισκόπηση των εγγράφων της σύμβασης συνάγεται ότι στον ανάδοχο-συντηρητή ανατέθηκε και η παροχή των υπηρεσιών προς αποκατάσταση των παρατηρήσεων του φορέα αξιολόγησης, με δεδομένο ότι οι περιοδικοί έλεγχοι από τους αναγνωρισμένους φορείς ελέγχου στους ανελκυστήρες των κτηρίων του Πανεπιστημίου, που αποτελούν δημόσιους χώρους και εξυπηρετούν ευρύ κοινό, επαναλαμβάνονται κάθε έτος, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 1 περ. ε) του άρθρου 10 της κ.υ.α. 28425/1245/2008, ώστε κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων και με την συνήθη χρήση των ανελκυστήρων, το κόστος των τυχόν πρόσθετων αυτών υπηρεσιών και ανταλλακτικών δεν θα μπορούσε να υπερβαίνει την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης. Σε τέτοιου είδους εργασίες, άλλωστε, αναφέρεται και η παράγραφος 4 του άρθρου 8 της ανωτέρω κοινής υπουργικής απόφασης, μη επιτρέποντας την εκτέλεσή τους από άλλα πρόσωπα εκτός του υπεύθυνου συντηρητή, προς αποφυγή της σύγχυσης αρμοδιοτήτων και ευθυνών. Η ανωτέρω απαγόρευση όμως δεν αφορά και εργασίες που εκφεύγουν του πεδίου της τακτικής συντήρησης (προληπτικής και έκτακτης), όπως αυτό διαγράφεται στις ανωτέρω κοινές υπουργικές αποφάσεις, η ανάγκη εκτέλεσης των οποίων τυχόν ανακύπτει κατά την διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης συντήρησης, για το λόγο αυτό εξάλλου στην εκτελούμενη σύμβαση οι εργασίες αυτές εξαιρέθηκαν των υποχρεώσεων του αναδόχου. Άλλωστε, μια διασταλτική ερμηνεία της ανωτέρω διάταξης, ώστε να συμπεριλάβει και τις εργασίες που όπως προαναφέρθηκαν εξαιρούνται σύμφωνα με το Παράρτημα Α' της επίμαχης με αριθμό 41/2022 Σύμβασης, θα προσέκρουε στις διατάξεις του άρθρου 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και στο ταυτάριθμο άρθρο του ν.4412/2016 για τον ελεύθερο ανταγωνισμό, κατά το οποίο ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων (παρ. 1 εδαφ. γ). Υπό την ανωτέρω δε ερμηνευτική εκδοχή, η διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 8 της κ.υ.α. έχει καταργηθεί με τη διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 377 του ν. 4412/2016 κατά την οποία καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη με τις διατάξεις του νόμου ή ρυθμίζει τα ίδια θέματα με άλλον τρόπο.

14. Ενόψει των ανωτέρω και δοθέντος ότι η διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 118 ν. 4412/2016, που δεν επιτρέπει την σύναψη περισσότερων συμβάσεων μεταξύ της ίδιας αναθέτουσας αρχής και του ίδιου αναδόχου, με την διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, μέσα σε χρονικό διάστημα δώδεκα (12) μηνών, αφορά σε συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, και όχι τις λοιπές κατηγορίες συμβάσεων του Ν. 4412/2016 (υπηρεσιών και προμηθειών) είναι δυνατή η απευθείας ανάθεση μέσα σε διάστημα δώδεκα μηνών και άλλης σύμβασης υπηρεσιών στον ανάδοχο του εξεταζόμενου ερωτήματος, που έχει συνάψει (απευθείας) με το Πανεπιστήμιο σύμβαση παροχής υπηρεσιών και προμήθειας, εφόσον συντρέχουν και οι προϋποθέσεις των διατάξεων του άρθρου 118 του ν. 4412/2016. Επίσης, αν ήθελε κριθεί από την αναθέτουσα αρχή ότι η νέα σύμβαση έχει χαρακτήρα συμβάσεως έργου, η αξία της οποίας δεν υπερβαίνει το όριο που τίθεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 118, δεν κωλύεται και πάλι η σύναψή της εκ της παραγράφου 4 του ίδιου άρθρου, καθότι, κατά τη διάταξη, κώλυμα υφίσταται μόνο όταν και η πρώτη και η δεύτερη σύμβαση είναι συμβάσεις έργου ή μελετών ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών. Στην περίπτωση πάντως αυτή εξυπακούεται ότι ο (ίδιος αυτός) ανάδοχος πρέπει να εκπληρώνει τις λοιπές προϋποθέσεις ανάληψης του έργου (ήτοι πρωτίστως να είναι κάτοχος ανάλογου πτυχίου εργοληπτικής επιχείρησης που αναλαμβάνει δημόσια έργα).

Απάντηση

15. Ενόψει όλων των ανωτέρω, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Ε΄ Τμήμα) γνωμοδοτεί ομόφωνα ως εξής:

Δεν κωλύεται η σύναψη, με την διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 118 του ν. 4412/2016, και δεύτερης σύμβασης, οποιασδήποτε κατηγορίας (αντικειμένου) μεταξύ του Πανεπιστημίου Πειραιώς, ως αναθέτουσας αρχής και της επιλεγείσας, με την ίδια διαδικασία ανάθεσης, αναδόχου εκτελούμενης ήδη σύμβασης παροχής υπηρεσιών συντήρησης και προμήθειας ανταλλακτικών των ανελκυστήρων των κτιρίων του Πανεπιστημίου Πειραιώς, μέσα στο διάστημα των δώδεκα (12) μηνών από την σύναψη της πρώτης, διότι η διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 118 ν. 4412/2016, που δεν επιτρέπει την σύναψη και άλλης σύμβασης με την ίδια διαδικασία μέσα στο

ανωτέρω διάστημα, αναφέρεται ειδικά στις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, και όχι σε συμβάσεις παροχής (γενικών) υπηρεσιών και προμηθειών.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 27-06-2023

Η Πρόεδρος του Ε' Τμήματος ΝΣΚ

Η Εισηγήτρια

Νίκη Μαριόλη

Μαρία Οικονόμου

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.